

mig til at omtale de Principer, som efter min Mening bør lægges til Grund for en Communalordning, og disse Principer allerede have fundet en saadan Omtale, som jeg i det Væsentlige vilde kunne tiltræde, navnlig af det ærede Medlem, som først havde Ordet (B. Petersen) og det ærede Medlem fra Horsens (Søsen), der praktisk viste, hvad der vilde slyde af en Anvendelse af rigtige Principer, og hvilken Forvirring der vilde bringes tilveie ved en Væksen i Principerne, — jeg siger, jeg havde tænkt paa at renoncere paa Ordet, men den sidste ærede Taler har igjen udtalt andre Principer, der staae i Modstrid med, hvad der blev udtalt af de tvende første ærede Medlemmer, og da han efter min Anskuelse ikke har erkjendt, hvad der i dette Forhold følger af rigtige Principer, skal jeg tillade mig, idetmindste ganske kort, at udtale, hvorledes jeg mener, at denne Sag bør betragtes. Hos forskjellige Mænd, der have den største og fasteste Overbeviisning om, at den communale Selvstændighed under Statens Tilsyn befordres baade Communerne og Landets Udvikling, kan der findes forskellige Anskuelser om, hvorledes dette Tilsyn skal være indrettet, til hvilke Personer det skal overdrages, og hvorvidt Den, som det overdrages til, enten udelukkende skal have med dette Tilsyn at bestille, eller om han tillige indtil en vis Grad skal deeltage i de communale Anliggendes Forvaltning. Saadanne Forskjelligheder i Anskuelserne kunne ligge i en forskjellig Opfattelse af, hvad der fremmer den sande Selvstændighed bedst, og de kunne ogsaa støtte sig til Omstændigheder, som man mener der ikke kan raades Bød paa, idetmindste ikke for Dieblirket, og jeg antager saaledes, at naar man har studt hele det Spørgsmaal tilside, om Den, der skal føre Tilsynet paa Statens Vegne, Borgermesteren eller Byfogden, skal vælges af Communen eller af Staten, saa er det skeet, fordi man erkjender, at der gives Forhold, som man ikke øieblikkelig kan omændre, som vilde gjøre det baade meget vanskeligt i finantziel Henseende og i mange Henseender ikke let at udføre, nu at lade Borgermesteren eller Den, som skulde træde i Borgermesterens Sted i de mindre Communer for at føre dette Tilsyn, vælges af Communen selv.

Men ethvert af disse Systemer, som man vælger, har sine naturlige og bestemte Consequenter. Er det Staten, der skal vælge Borgermesteren, og saalænge Borgermesteren ikke udelukkende skal føre Tilsynet og intet Andet have at bestille med Communens Forvaltning, saa maa han ogsaa være Formand i Byraadet, med hvilket han skal virke; ellers vil hans Stilling, saaledes som det blev viist af de nævnte tvende ærede Medlemmer, blive aldeles uholdbar. Seer jeg nu hen til, hvorledes hans Stilling ngiere er betegnet og i det Enkelte angiven i dette Lovforslag, saa kan jeg ikke nægte, at der i de Paragrapher, som omtale Borgermesteren, er en besynderlig Væksen frem og tilbage. Man seer, at man først har villet Sæt, og at der siden er skeet Forandringer, hvoraf man kan see, at man da har villet noget Andet, medens man har ladet Ting staae, som næsten blive ubegribelige efter det System, som man har antaget. I § 8, 2det Stykke, som jo begynder med at sige, at Formanden sammentalder Medlemmerne, naar han finder det fornødent, har man strax tænkt: Gud bevares, vi have jo Borgermesteren til ogsaa at tage Deel i den communale Forvaltning, og der tilføies derfor: „eller naar det begjæres af Borgermesteren“. Her har man altsaa gjort Borgermesteren til et mere indflydelsesrigt Medlem af Byraadet end selv hvilkensomhelst Quotient af dette. Ligeledes siges der i samme Paragraph, at Byraadets Møder ere offentlige, men at enkelte Sager dog kunne forhandles for lukkede Døre, „naar Saadant vedtages af Raadet, efter Formandens eller Borgermesterens Forslag“. Ingen Anden kan altsaa komme frem med dette Forslag; ethvert andet Medlem af Raadet er det nægtet at gjøre et saadant Forslag undtagen Formanden og Borgermesteren. Men sees nu hen til den anden Sætning i denne Paragraph, da staaer Borgermesteren der i en meget mindre heldig Stilling end enhver anden Mand i Communen. Det hedder nemlig der, at Enhver, som har været Formand uafbrudt i 3 Aar, kan sige, at han nu ikke længer ønsker at være Formand. Men, Borgermesteren! Han skal ikke alene, som enhver Anden, kunne vælges for 3 Aar, men han skal ikke have Lov til at sige: Jeg er nu led af eller træt af denne